

Sjukskrivna läkare vittnar om hård press och dåligt stöd

Kvinnliga läkare förväntas engagera sig mer i patienterna än de manliga kollegerna gör. Och när de inte orkar med längre får de inget stöd från sina chefer.

Det visar en studie som gjorts vid Göteborgs universitet av sjukskrivna kvinnliga läkare i Västra Götalandsregionen.

■ – Inte är det förvånande, det stämmer väl med den bild vi har av verkligheten, kommenterar Christina Berntsson, ordförande i såväl Göteborgs läkarförening som Saco i Västra Götaland.

– Mycket ansvar för att det blir så här faller på cheferna, hävdar hon.

Intervjuer med 49 sjukskrivna kvinnliga läkare, de flesta sjukhusläkare, ligger till grund för den rapport som Institutionen för genusvetenskap vid Göteborgs universitet gjort på uppdrag av Västra Götalandsregionens revisorer.

– Vi ska belysa olika riskmoment. Personalförsörjning och rekrytering är ett sådant, och det har ju varit allmänt känt att kvinnliga läkare har det svårt, förklarar Marit Käppi på revisionsenheten bakgrunden till studien.

De intervjuade läkarna arbetade inom regionens samtliga sjukvårdsområden utom Sahlgrenska Universitetssjukhusets.

Depression och utmattning

Syftet med studien var att ta reda på vad i arbetssituationen som läkarna själva tyckte hade bidragit till sjukskrivningen

och på vilket sätt deras kön kunde ha påverkat detta.

Läkarna hade olika typer av diagnoser, till exempel kronisk utmattning, sömnsvårigheter, depression, magsår eller för låg ämnesomsättning som utlösts av påfrestningar.

När de fick berätta hur arbetssituationen såg ut vid tiden för sjukskrivningen beskrev de en stor arbetsbörda, som de ofta inte kunde dela med någon kollega, en mycket stressig arbetsmiljö och dåligt stöd från ledningen.

Utmärkande för kvinnliga läkare, tyckte de intervjuade, är att de har andra förväntningar på sig än de manliga har. Såväl patienter som kolleger förväntar sig att en kvinnlig läkare ska vara mer engagerad, omhändertagande, ansvars-tagande och lyssna mer på patienten än en manlig doktor. Dessutom får de sämre service från sjuksköterskorna.

Nästan alla av de kvinnliga läkarna berättar om bristande stöd och förståelse från sina chefer när de blivit sjuka. Flera tycker att ledningen har lagt skulden på dem när de berättat om en tung arbetsbörda och inte velat hjälpa dem att komma tillrätta med problemet.

En orsak till den svåra arbetssituationen tycks vara omorganisationen av sjukvården i och med att Västra Götalandsregionen bildades. I och med den försvann fungerande rutiner och kontaktnät.

Att just kvinnliga läkare är mer utsatta än de manliga kollegerna beror på att arbetsbördan blir extra tung när man för-

väntas ta ett större ansvar för patienterna och känner press på sig att ställa upp mer än man orkar med, tror revisorerna.

Jämställdhetsarbete på undantag

Revisorerna undersökte också jämställdhetsarbetet i regionen och konstaterar bland annat att detta lätt kommer i skymundan i en omorganisation – och omorganisationer har pågått hela tiden sedan regionen bildades.

Ledningen, på kliniken såväl som för sjukhuset, har en viktig uppgift när det gäller att förverkliga jämställdhetsarbetet, konstaterar revisorerna.

– Det måste finnas en förståelse hos ledningen för att individer är olika, och att det är skillnader mellan män och kvinnor, menar Christina Berntsson.

Ett exempel på det är att kvinnor inte är lika tuffa när de förhandlar om lön, är mer försiktiga när det gäller att framhäva sina kunskaper och meriter – vilket en bra chef ska kunna se igenom, påpekar Christina Berntsson.

Göteborgsrevisorerna planerar att göra fler undersökningar av läkares villkor i höst, kanske om hur ledarutveckling kan påverka jämställdheten.

Anna Filipsson

Läkare uppmanas att söka dispenser

■ Nätverket Nobis (Nätverk mot obesitas i Skåne) har tagit fram ett standardformulär för att underlätta dispensansökningar om läkemedel till överviktiga. Man vill på detta sätt säkerställa att patienter som behandlas mot övervikt får adekvat behandling även nu då dessa läkemedel inte längre är subventionerade.

I ett pressmeddelande säger Thomas Kjellström, ordförande för Nobis och docent vid Helsingborgs lasarett, att regeringens beslut att undanta denna patientgrupp från högkostnadsskyddet är obegripligt.

Thomas Kjellström uppmanar nu alla läkare i Skåne att hjälpa sina patienter och ansöka om dispens från regeringsbeslutet. Standardformuläret finns att hämta på Nobis hemsida www.nobis.nu. •

Nätverk ett sätt att hjälpa

■ – Det här är gammal kunskap, nu är det hög tid att gå från ord till handling.

Läkaren Christina Berntsson, ordförande i Saco i Västra Götaland, och sjukhusdirektören Ingela Tuvegran på Borås lasarett är helt överens.

– Vi har mycket kunskap om kvinnliga läkares speciella villkor och svårigheter och nu måste vi göra något, konstaterar Ingela Tuvegran, som varit sjukhusdirektör i ett drygt år.

Ingela Tuvegran har, under sitt förra arbete som VD för Samhall, själv fungerat som mentor för flera kvinnliga läkare, och hon känner väl till de speciella

villkor och svårigheter som gäller för dem.

– En av de första frågor jag tog upp när jag tillträdde tjänsten gällde vad vi har för stödprogram för kvinnliga läkare. Nu är vi igång med att bilda ett nätverk för de kvinnliga läkarna på lasarettet i Borås.

– Läkarna har hunnit träffas en gång för att identifiera vilka frågor de vill arbeta med, och vi räknar med att komma igång ordentligt i höst, berättar Ingela Tuvegran.

Anna Filipsson